

Geografisk tillgänglighet med flyg- En jämförelse mellan 2022 och 2023

1 Inledning

Med utgångspunkt från tidtabellsuppgifter¹ för en utvald dag (i vecka 47 respektive år) har det för de undersökta flygplatserna beräknats hur lång tid det är möjligt att vistas på destinationsorten vid ett dagsbesök. Mer konkret innebär det att en person som reser med första fligheten från t ex. Luleå flygplats i avsikt att besöka Amsterdam och återvända med sista fligheten hem kunde vistas totalt åtta timmar i Amsterdam. Om man däremot startar i Amsterdam och vill göra en förrättning över dagen i Luleå, så gick det att stanna fyra timmar. Det förra benämns Luleås *åtkomlighet* till Amsterdam och det senare Luleås *tillgänglighet* från Amsterdam. Vistelsetiden har beräknats från det att flygplanet landat på ankomstflygplatsen tills det att sista flygplanet avgår. Kriteriet är att man skall vara tillbaka på hemmaflygplatsen senast 24:00 samma dag. Endast vistelsetider på minst fyra timmar har tagits med eftersom det inte anses meningsfullt att genomföra en förrättning med kortare tid till förfogande. För alla svenska flygplatser med linjetrafik har sådana vistelsetider beräknats. I den mån det finns flera flygplatser i en region som t ex Stockholm med både Arlanda och Bromma väljs det alternativ som ger längst vistelsetid. För Malmö räknas, vid sidan av Sturup, även Kastrup som "hemmaflygplats". Genomsnittet av alla vistelsetider utgör måttet på respektive flygplats tillgänglighet och åtkomlighet. Vad som bör noteras gällande tillgänglighetsmodellen är att den endast mäter en avgränsad del av vad som kan anses falla in under begreppet tillgänglighet. Att en ort i modellen saknar tillgänglighet med flyg ska inte tolkas som att det helt saknas möjlighet att ta sig till orten för en endagsförrättning. Det kan

¹ Tidtabellsdatabasen OAG (Official Airline Guide)

finnas flyg som hamnar utanför Transportstyrelsens modell beroende på exempelvis säsongvariation. Dessutom tillkommer all trafik som inte kan möjliggöra en endagsförrättning, men som likväl tillhandahåller en möjlighet att resa till orten över mer än en dag.

Årets sammanställningar visar att en majoritet av flygplatserna har behållit eller fått en förbättrad tillgänglighet och åtkomlighet jämfört med 2022, och det gäller för såväl inrikes- och Europatrafiken.

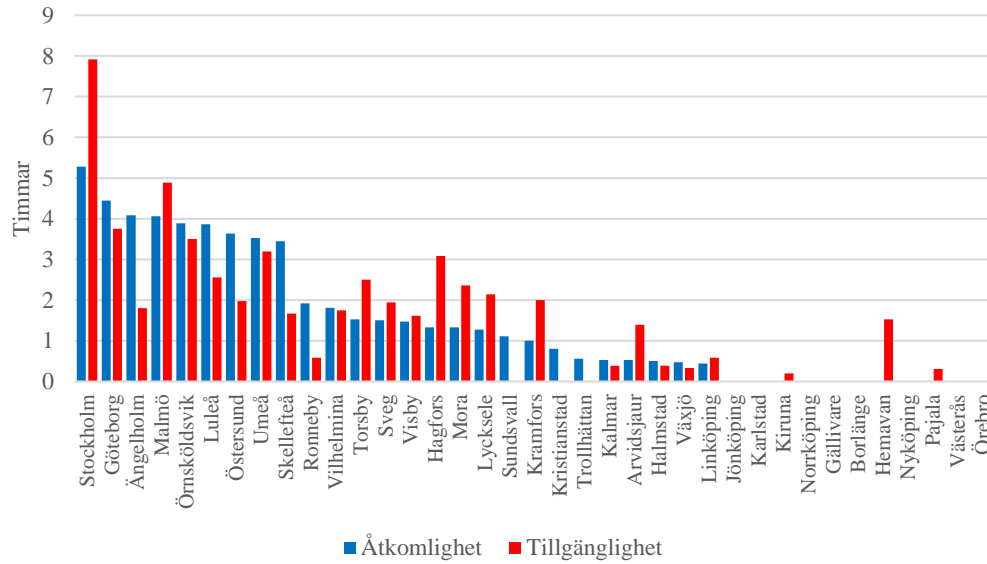
2 Tillgänglighet och åtkomlighet - Inrikes

För Sverige som helhet försämrades möjligheten att med flyg kunna ta sig till och från olika platser inom landet. Den genomsnittliga vistelsetiden minskade från 1,71 timmar under 2022 till 1,47 timmar 2023.

Åtkomligheten, det vill säga möjligheten att nå andra flygplatser ökade på 16 av de 37 flygplatsregionerna. Motsvarande ökning för tillgängligheten (att kunna nås från andra flygplatser) var 8. Enklast har det varit att ta sig till eller från Stockholm, vilket visas i figur 1 nedan. 11 flygplatser kunde inte nås från någon av de andra flygplatserna, och samma antal saknade möjlighet att ta sig till någon annan flygplats² för en endagsförrättning.

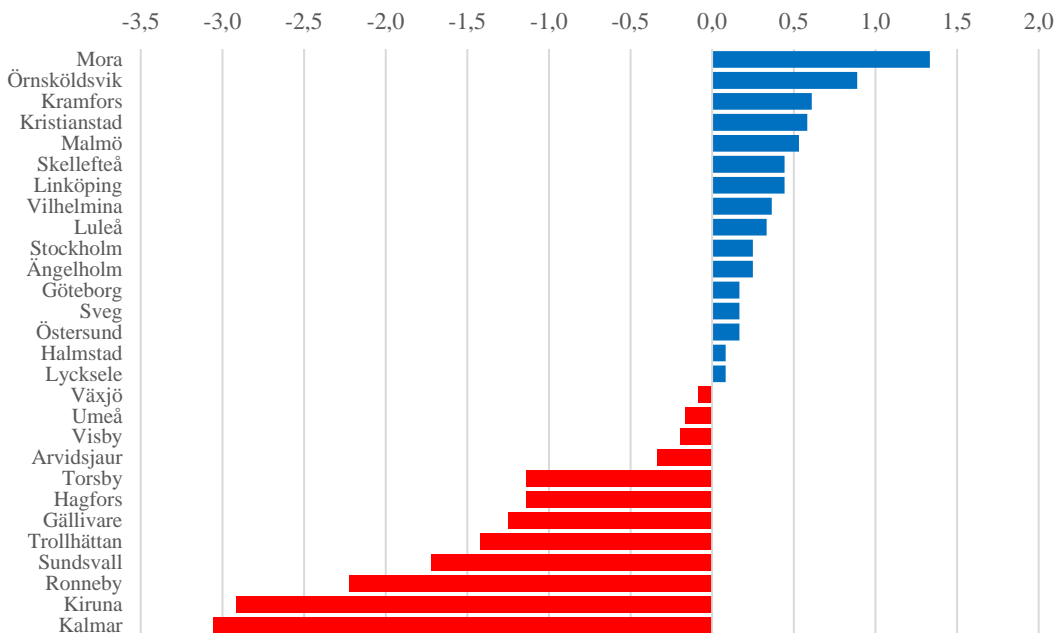
² Se bilagorna 1 och 2.

Figur 1. Genomsnittliga vistelsetider för inrikestrafiken 2023

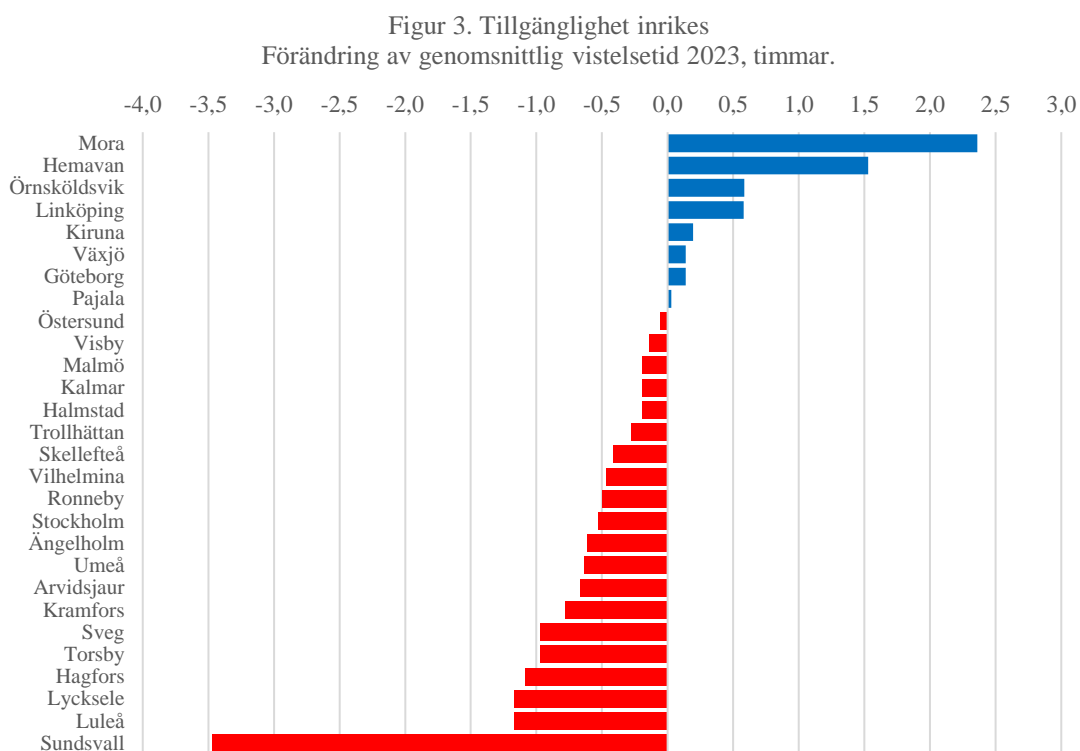
I figurerna 2 och 3 visas *förändringar* av genomsnittliga vistelsetider per flygplatsregion mellan 2022 och 2023.

Figur 2. Åtkomlighet inrikes
Förändring av genomsnittlig vistelsetid 2023, timmar.

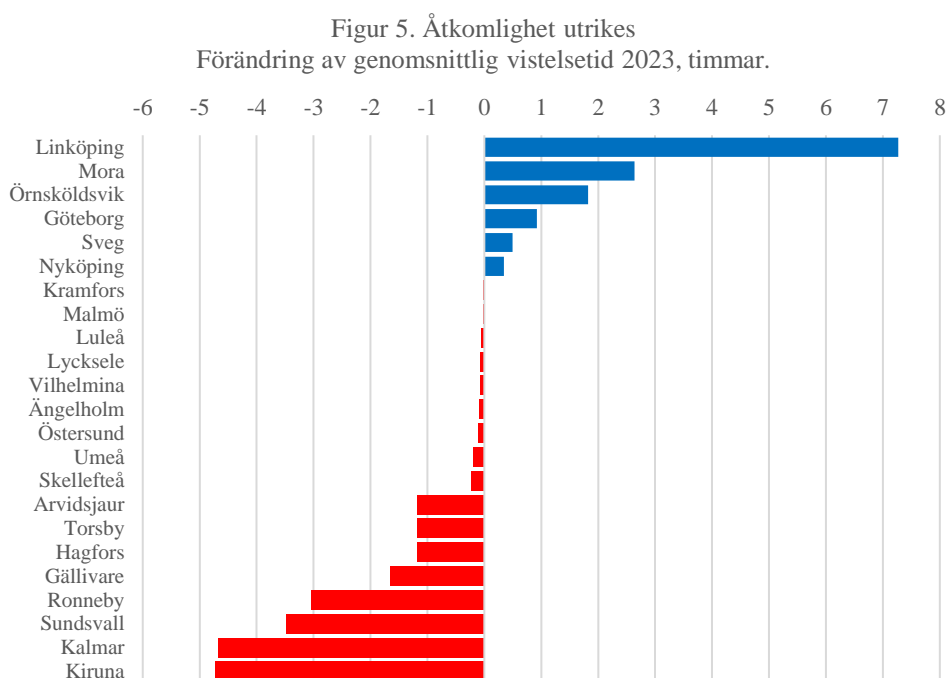

Som nämnts så saknade 11 flygplatsregioner helt möjligheter att ta sig till eller från de andra flygplatserna under 2023. Den största förbättringen hade Mora och Örnsköldsvik medan Kalmar, Kiruna och Ronneby uppvisar den största försämringen

Motsvarande för tillgängligheten, det vill säga möjligheten att nå från andra flygplatser över dagen visas i figur 3 nedan. Den största förbättringarna hade Mora och Hemavan, medan Sundsvall hade den i särklass största försämringen. Värt att notera är att det är ett större antal flygplatser som har en försämring av tillgängligheten jämfört med åtkomligheten (20 respektive 12 flygplatser). För åtkomligheten är det 16 flygplatser som uppvisar en förbättring, och 7 när det gäller en förbättrad tillgänglighet.

flygplatser över dagen⁴. Den överlägset bästa tillgängligheten och åtkomligheten under 2023 hade Stockholm, Malmö⁵ och Göteborg. I figurerna 5 och 6 visas *förändringar* av genomsnittliga vistelsetider per flygplatsregion mellan 2022 och 2023.

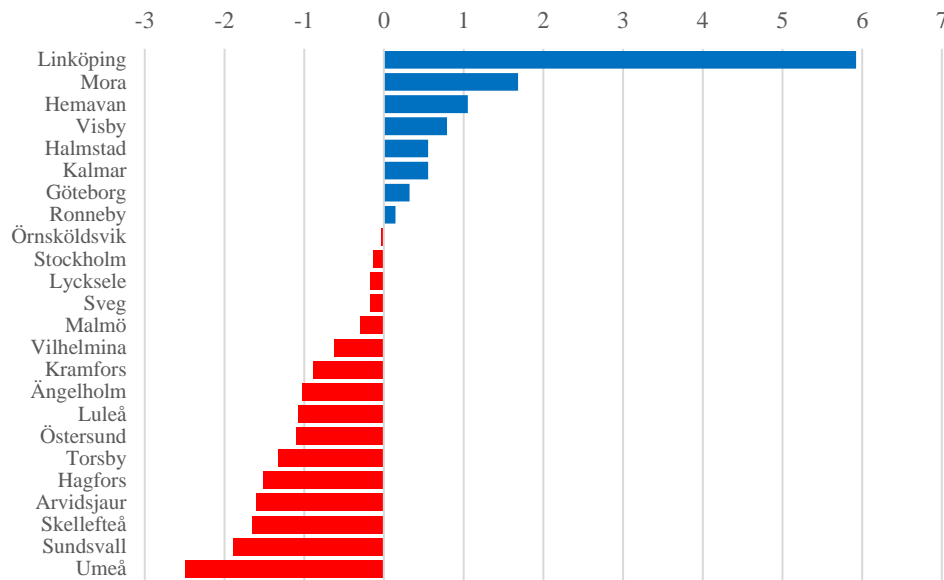

För 6 av regionerna förbättrades *åtkomligheten* under 2023. Särskilt stor har ökningen varit för Linköping som under 2022 helt saknade åtkomstmöjlighete till att kunna nå samtliga 15 destinationer under 2023. 16 av regionerna saknade vilket är samma antal som under 2022. När det gäller förändringar i *tillgängligheten* (figur 6) så förbättrades den för 8 av regionerna medan 16 hade en försämring. 14 av regionerna saknade tillgänglighet under 2023 vilket kan jämföras med 19 under 2022.

⁴ Se bilagorna 3 och 4

⁵ Vid sidan av Sturup så räknas även Kastrup som ”hemmaflygplats” för Malmöregionen

Figur 6. Tillgänglighet utrikes
Förändring av genomsnittlig vistelsetid 2023, timmar.

Bilaga 1. Åtkomlighet inrikes.

Genomsnittliga vistelsetider, timmar

Flygplatsregion	2022	2023	Förändring
Stockholm	5,03	5,28	0,25
Göteborg	4,28	4,44	0,17
Ängelholm	3,83	4,08	0,25
Malmö	3,53	4,06	0,53
Örnsköldsvik	3,00	3,89	0,89
Luleå	3,53	3,86	0,33
Östersund	3,47	3,64	0,17
Umeå	3,69	3,53	-0,17
Skellefteå	3,00	3,44	0,44
Ronneby	4,14	1,92	-2,22
Vilhelmina	1,44	1,81	0,37
Torsby	2,67	1,53	-1,14
Sveg	1,33	1,50	0,17
Visby	1,67	1,47	-0,19
Hagfors	2,47	1,33	-1,14
Mora	0	1,33	1,33
Lycksele	1,19	1,28	0,08
Sundsvall	2,83	1,11	-1,72
Kramfors	0,39	1,00	0,61
Kristianstad	0,22	0,81	0,58
Trollhättan	1,97	0,56	-1,42
Kalmar	3,58	0,53	-3,06
Arvidsjaur	0,86	0,53	-0,33
Halmstad	0,42	0,50	0,08
Växjö	0,56	0,47	-0,08
Linköping	0	0,44	0,44
Kiruna	2,92	0	-2,92
Gällivare	1,25	0	-1,25
Pajala	0	0	0
Borlänge	0	0	0
Hemavan	0	0	0
Jönköping	0	0	0
Karlstad	0	0	0
Norrköping	0	0	0
Nyköping	0	0	0
Örebro	0	0	0
Västerås	0	0	0

Bilaga 2. Tillgänglighet inrikes

Genomsnittliga vistelsetider, timmar

Flygplatsregion	2022	2023	Förändring
Stockholm	8,44	7,92	-0,53
Malmö	5,08	4,89	-0,19
Göteborg	3,61	3,75	0,14
Örnsköldsvik	2,92	3,50	0,58
Umeå	3,83	3,19	-0,64
Hagfors	4,17	3,08	-1,08
Luleå	3,72	2,56	-1,17
Torsby	3,47	2,50	-0,97
Mora	0	2,36	2,36
Lycksele	3,31	2,14	-1,17
Kramfors	2,78	2,00	-0,78
Östersund	2,03	1,97	-0,06
Sveg	2,92	1,94	-0,97
Ängelholm	2,42	1,81	-0,61
Vilhelmina	2,22	1,75	-0,47
Skellefteå	2,08	1,67	-0,41
Visby	1,75	1,61	-0,14
Hemavan	0	1,53	1,53
Arvidsjaur	2,06	1,39	-0,67
Ronneby	1,08	0,58	-0,50
Linköping	0	0,58	0,58
Kalmar	0,58	0,39	-0,19
Halmstad	0,58	0,39	-0,19
Växjö	0,19	0,33	0,14
Pajala	0,28	0,31	0,03
Kiruna	0	0,19	0,19
Sundsvall	3,47	0	-3,47
Trollhättan	0,28	0	-0,28
Gällivare	0	0	0
Kristianstad	0	0	0
Borlänge	0	0	0
Jönköping	0	0	0
Karlstad	0	0	0
Norrköping	0	0	0
Nyköping	0	0	0
Örebro	0	0	0
Västerås	0	0	0

Bilaga 3. Åtkomlighet Europa

Genomsnittliga vistelsetider, timmar.

Flygplatsregion	2022	2023	Förändring
Stockholm	12,36	12,36	0
Malmö	12,14	12,12	-0,02
Göteborg	10,31	11,23	0,92
Linköping	0	7,27	7,27
Luleå	6,04	5,98	-0,06
Örnsköldsvik	3,64	5,46	1,82
Östersund	5,33	5,23	-0,10
Ängelholm	5,32	5,23	-0,09
Umeå	5,42	5,23	-0,19
Skellefteå	5,22	4,99	-0,22
Hagfors	2,14	2,64	0,50
Sveg	0	2,64	2,64
Mora	3,64	2,45	-1,19
Torsby	3,64	2,45	-1,19
Ronneby	5,42	2,37	-3,04
Lycksele	2,04	1,97	-0,08
Vilhelmina	2,04	1,97	-0,08
Sundsvall	1,66	1,74	0,08
Kramfors	5,22	1,64	-3,58
Arvidsjaur	1,66	0,48	-1,18
Nyköping	0	0,34	0,34
Kiruna	4,72	0	-4,72
Kalmar	4,67	0	-4,67
Gällivare	1,66	0	-1,66
Halmstad	0	0	0
Jönköping	0	0	0
Karlstad	0	0	0
Norrköping	0	0	0
Visby	0	0	0
Borlänge	0	0	0
Hemavan	0	0	0
Kristianstad	0	0	0
Pajala	0	0	0
Trollhättan	0	0	0
Västerås	0	0	0
Växjö	0	0	0
Örebro	0	0	0

Bilaga 4. Tillgänglighet Europa

Genomsnittliga vistelsetider, timmar.

Flygplatsregion	2022	2023	Förändring
Stockholm	10,44	10,32	-0,13
Malmö	10,34	10,05	-0,29
Göteborg	7,85	8,17	0,32
Linköping	0	5,93	5,93
Luleå	3,56	2,49	-1,07
Hagfors	3,66	2,14	-1,52
Torsby	3,16	1,84	-1,32
Kramfors	2,57	1,68	-0,89
Mora	0	1,68	1,68
Örnsköldsvik	1,64	1,61	-0,03
Lycksele	1,64	1,47	-0,16
Sveg	1,64	1,47	-0,16
Hemavan	0	1,05	1,05
Umeå	3,29	0,79	-2,49
Östersund	1,89	0,79	-1,10
Visby	0	0,79	0,79
Ängelholm	1,66	0,63	-1,02
Vilhelmina	1,17	0,55	-0,62
Ronneby	0,41	0,55	0,15
Halmstad	0	0,55	0,55
Kalmar	0	0,55	0,55
Skellefteå	2,04	0,40	-1,65
Arvidsjaur	2,00	0,40	-1,60
Sundsvall	1,89	0	-1,89
Jönköping	0	0	0
Karlstad	0	0	0
Kiruna	0	0	0
Norrköping	0	0	0
Borlänge	0	0	0
Gällivare	0	0	0
Kristianstad	0	0	0
Nyköping	0	0	0
Pajala	0	0	0
Trollhättan	0	0	0
Västerås	0	0	0
Växjö	0	0	0
Örebro	0	0	0